

משרד החינוך והתרבות - המחלקת לתרבות הורנית

ג ל ד ו נ ו ת ל ע י ו נ ב פ ר ש ת ה ס ב ר ע
בעריכת ד"ר גחמה ליבוביץ
סנת העשרים ושתיים

תשובע לא יופיע עלון חודכה
לפרשה כי תבא

י. חמא (חשכ"ג)

הפמרה
ישעיהו פרק ט'

שאלה כללית

בחלקה הראשון של הפמרתנו חוזרנו ונשנות כמעט בכל פסוק צורות שונות של פעל אחד -
השמש כמלה מפתח.

1. מהו הפעל הזה, ומה הפקידו בפרקנו?
2. למה אינו מופיע שוב בחלקה השני של הפמרתנו?

א. קומי אורי כי בא אורך וכבוד ה' עליך זרה.
השוח לפסוקנו תהלים כ"ז א': ה' אורך וישעי ממי אירא.
הסגך האם משמעותו של ה' אורך' בשני הפסוקים אחד הוא או לא?

קומי אורי כי בא אורך.

ראב"ע ד"ה כי בא אורך לשבח, ולפי דעתו שביאה האור הוא חשך. כמו בא ערב
ובפסק האור שהיה לך וזרה עליך כבוד ה'.

רד"ק ד"ה כי בא אורך הגיע זמן ישועתך שהוא לך אורה גדולה, וכפל הענין
ואמר "וכבוד ה' עליך זרה". וכן תרגם יונתן: ארי סמא זמן פורקנך.
ויש מפרשים: "כל בא אורך" שקע אורך, כמו שאמר (ויק' א') "ובא השמש
וסהר". אמר דרך משל: שקע אורך, שהוא אור העולם הזה, ויחית לך
תורתו אור גדול והיא הישועה והשמחה...

אבן כספני ד"ה כי בא אורך: זה הלשון טובל שני מתנגדים כענין כל תנועה,
וכן (בר' כ"ח א') "כי בא השמש"; הטעם טר לשם או טר לכאן, וכן
בא השמש על האופק או בא תחת האופק; אבל לא קרה שמצאנו בספרים
הנמצאים בידינו רק על באו תחת האופק, אבל אין ספק שהוא גם כן
בכון על בואו על האופק.
ומדעתי - אע"פ שאיננו בטוח באמרו בכאן: "כי בא אורך" היה תחת
האופק וההסתר - כונה ישעיה פת באמרו בכאן "כי בא אורך" על
הגלותו עליו, כמו שקדם "אורי", וכן "עליך זרה" - עליך יראה.

1. הסבר מה הן שתי הדעות בפירוש מלים "בא אורך".
2. מה הן הנוכחותות של כל דעה?
3. על איזה מסוק בהפמרתנו יוכל הראב"ע הפירוש ה"א" ש
מפרשים "באו" ק לחסתמו?
4. האפשר להביא ראיות מלשון המקרא בגד מפורט הראב"ע?

ד. כי הנה החשך יכסה ארץ וערפל לאומים
ועליך יזרח ה' וכבודו עליך יראה.

רד"ק חשך וערפל משל על הצרות.

אבן עבאלון עם חיות שאמר זה על הצרות והרעות שיבואו אז על האומות, אין ספק שכונן
עוד בזה, שכל באי עולם בארצותם לגוייהם תולכים בחשך האפולנות.

שד"ל לא שכך יחית אחר הגאולה, כי הגאולה תאיר לכל העולם וסוף שנהא אומות
"והלכו גויים לאורך", אלא בזמן שהחשך יכסה ארץ, אז עליך יזרח ה'.

1. מהי משמעותה המספורית של "החשך" לפי הפרשנים הנ"ל?
2. מהו הטקסט (או הסקופות) בתורה המשתקפים כאן בדברי הנביא?

ענה לשאלה אלה אחרי עיניך בפרק ט"ו

ה. אז תראי ונתתם ופתח ורחב לבבך.

בברבנאלו דע שבטלה "הראי" לפי הספרים המדויקים אין לוי' בין תהיו ורהי"ש. ותרבט יונתון: "בכז תחזיו", אבל ספי תסודות הוא סלשון "יראה" וכסותו אזלי בצמניה (ג' ז'.) "אך תירשו תנחי קסחו סוסר", שהוא סלשון "יראה", עם היותו מסר יו"ע.

ובר יליון הקרי מקרא:... וזה מעין "משנת התלמוד"

1. הסבר את פסוקנו בשתי התורמות!

2. לפי איזו משתי התורמות נמשרת התקבלה?

ואגרות תרשים בראשונה
כססס ודחבס ססס.

כי לי מייס יקרו
להגיה בניך סרוחק

רד"ק פירוש: שוכני תמיים יקרו לי, כי אני המטיב וחסרית, לפיכך יביאו בניך, ותפילו ימיו רחוק - יביאו אותם לא"י.

ר"ח "ואגרות תרשים בראשונה": בחסרון כף הסימון - בבראשונה, כסו שהיו בגורם. אגרות תרשים בראשונה בלמי מלמה.

סו"ל נראה לוי יקרו (בקמץ תחת הקוף) מבין נפפל וכססס (ירס' ג' י"ז) "בעת החיה יקראו לירושלים כסא ה' ובקרו עליה כל הנזיזים לשם ה'".

גור בהירו (סעונו ברסו): בראה סאך בכונה דעת האוסרים, כי פיעל "יקרו" שבפסוק הוא בסקס נפפל יקרו (בקמץ) או יקבצו, דבעת יהיה חסוך הפסוק ישר בלא לחץ. בסקוטור רפיס נכתבי הקדש יבוא חלוף בנינים, אם חלופם הוא נקוד בלבד, כסו (ישג' ג"ז) "כי סאתי גלית" - טעמו כסו גלית (בקסז חניסל, והוא גניו קל).

1. מה ראו הפושטים מאחורונים לפדש "יקרו" בנפפל, כסו יהיה לפי פירוש זה "חסוך הפסוק ישר בלא לחץ"?

2. האם ישעיה ג"א ה' סותר או מסייע לפירושם? "אלי איים יקרו (בפתח) ואל זרוש ייהלון".

א 3. הכלל שמביאו "אור בהיר" בסוף דמיו על חלוף הנזינים, יש מוצאים לו הדבחה בפסוקים תורמותים של סרקנו. היכון?

שאלות בטעמי המקרא

העוררו ס. פרלסן

וברים כ"ו ה' ופניה וסרת לפני ה' אלקיך ארמי אבד אבי וירד סכדימה וימר סס בסתי ססס...
סר סלסו שלא ירד יעקב לארס אלא להאכד וסעלה על לבן תאריס כאליו סנדו.

רפ"ב סזכיר ססוי המקום ארמי אבו אמי לבן בקש לעקור סס תסל ססרוף ססוי יעקב.

ח"ג לבן סדמאח בעא לאובדא ית-אבא.

רפ"ג מלה סנד סתפעלים סאינס יוצאים וסילו היה פריס על לבן סיה סססוב סוסר סאביד או סאבד. סקרוכ סאריס סוה יעקב כאליו ססי סססוב סאסר היה אבי בארס היה אובד וספסס סני בלא סססו...

סססס סנה אבי סחיה יעקב היה זסן סס ארמי אובד סלע סיה לו סיה סססס...

רפ"ד סברסס ארמי היה אובד וסולה סרוץ ארס...

אגני סלסרסס סקראית סרוך א' סרוך 576 סביסוי "סריס סני סני..." פירסו ספריס סוה, סלסס סבע סודה לס' על ססין סרוץ, סיה ססיס סססוסי ספסלס סס זכרון סיסים סבסס סרו אבוסיו סססס וסליס סנדד ססריס.

1. חלק סס סססססס סני"ס לפי ספריס.

2. ססו ססבדל ססוקרי סניסססוץ

3. דעת איזו סס סססססס סס סססססס